

Hřích? odpuštění

Převod materiálu
Jana Hofmanová
Pořadí v lekci
43

Téma

Ježíš Kristus nám odpuštěním hřích? dává nový začátek.

Cíle

- D?ti uslyší a uvidí příběh o Zacheovi. Prožijí radost z dobrého konce — vlastně nového začátku, který jde ruku v ruce s Ježíšovým přijetím.
 - D?ti skrze příběh pochopí, že odpuštění znamená novou cestu a radost i pro „ztracené případy.“
 - D?ti se zamyslí nad důležitými momenty Zacheova příběhu. Uvědomí si, že podstatným momentem je Ježíšova aktivita, jeho přijetí Zachea. Propojí si tento moment se situací (svého) k?tu.
-

Pro učitele

Biblický text: L 19,1–10

Poznámky k textu

Poznámky ke krédu

- Hříchy jsou doslova „dluhy“, tj. to, co jsme dlužni Bohu nebo svým bližním, protože jsme něco provedli, nebo naopak zanedbali. Je to v podstatě **narušení vztah? a odcizení**, kdy je lidské „srdce zak?ivené jen do sebe samého“; je to **stav i skutek**, kterému se v tomto světě cht? necht? nem?žeme vyhnout. (J. M. Lochman, *Krédo*, str 237–8.)
- Slova o nevyhnutelnosti hříchu nesm?ují k rezignaci, nýbrž ke st?ízlivému vztahu ke světu: iluze ráje na zemi a naší samospasitelnosti je mylná, je třeba hledat **cestu dál** i s v?domím vin, s přijetím zodpovědnosti. Odpuštění (přijaté i nabídnuté) pak dává našemu životu zakotvení, nosnou tóninu. (Tak Bonhoeffer, viz J. M. Lochman, *Krédo*, str 236.)
- D?razem biblické zvěsti i naší výpovědi kréda není hřích, ale odpuštění hřích? — tzn. závažnost hříchu je zasazena až do **kontextu záchrany a nad?je**. Ježíš přijímá hříšníky, ne aby s nimi z?stával v jejich bídě, ale aby jim prost?edkoval odpuštění; přivádí je k **novému začátku a k radosti**; vymazal náš dlužní úpis. (Ko 2,13–14)
- Výraz použitý pro **odpuštění** znamená také propuštění, upuštění od ně?eho, prominutí, uvolnění z pout i závazk?... zkratka osvobození od toho, co spoutává. Je to výjimečný a ?asto jediný způsob, jakým mohou vztahy pokračovat.

Ve Starém zákoně rozumí Boží lid své těžké situaci tak, že je to důsledek ?iny? proti Bohu, proto vyhlíží **napravení** vztahu s Bohem, koná pokání a ob?ti na znamení lítosti a vyhlíží novou smlouvu Hospodina s jeho lidem, záchranu, spásu, odpo?inutí... K?es?ané ustanovení této nové smlouvy a odpuštění hřích? pak spojí s příběhem Ježíše Krista.

- Odpouštění hříchů je **podstatným tématem Ježíšovy msnosti**. Ježíš o nřm křže i sřm hřřchy odpouštřř, coř je v ořřch znalceř Bořřho Zřkonn pobuřřujřřm jednřnřm (Mk 2,5nn) — jen Břřh mř přece pravomoc odpouštřř hřřchy! Vede je to k otřzce: Křm je Ježíř, jakřm prřvem to řřnř? Kristovo vzkřřřenř pak vede cřrkev k jistotř, ře skutečně „Kristus je Přn“ (1K 12,3; 1J 4,14–15) a v jeho jmřnu a z jeho povřřenř (J 20,22nn) zařřnř i cřrkev zvřřstovat odpouštřř hřřchř (Sk 2,38; 1K 6,11).
- **Cesta k odpouštřř** Bořřmu se otevirř křždřmu, kdo uznřvř a vyznřvř svř hřřchy a kdo takř sřm odpouštřř (Mk 11,26; 1 J 1,9), proto nřs Ježíř uřř modlit se: „odpusř nřm nřře vyny, jako i my odpouřřřme nřřm vinřřm.“
- Odpouštřř hřřchř **nenř lacinř pominutř**, mřvnutř rukou, zamlřřenř, ani zametenř pod koberec — hřřchy jsou naopak jasnř zviditelnřny, „artikulovřny“ a draze vykoupeny, ve chvřli kdy kvřli nim Ježíř přřchřzř do lidskř břdy a jde cestou krve a slz ař na křřř.
- Třmto řřlřnkem vyznřvřme, ře řlovřk je „přřřřatelnř“ a Bohem přřřřmanř navzdory svřm hřřchřm, bez vlastnř zřsluhy, z pouhř Bořřř milosti. To je **křesřanskř svoboda** — nejsme zřvislř na vlastnřm vřřkonu; mřřeme přřřřmout sami sebe, přřřznat (sobř i ostatnřm) svř vyny. Přřřřtř tohoto Bořřho odpouštřřnř nutnř vrhř novř svřřtlo i na druhř a na nřře vztahy, ve kterřch dosud přřetrvřvř nřřjakkř křřvda.
- Tato vřřpovřř křřda v sobř nese třma situace, do nřř bylo vyznřnř vřry prvotnř urřeno — tj. **třma křřtu** ve jmřnu Ježíře Krista na odpouštřřnř hřřchř (Sk 2,38). Odpouštřřnř, kterř Kristus dřvř, nenř pouhř idea nebo programovř prohlřřenř. Odpouštřřnř hřřchř se dřře, třkř se konkrřtnř nřřřch řřvotř, reřlnř „mř nad nřmř moc“ dřky **přřsobenř Duchu svatřho**. Křest je viditelnřm znamenřm třto moci, tohoto skuteřnřho Bořřho jednřnř s konkrřtnřm řlovřkem.

Poznřmky k biblickřmu textu

- To, ře byl **Zacheus celnřkem** znamenř, ře spolupracoval s řřřmany a mřřl z toho zřřřmř znařnř osobnř prospřřch. Vybřřal poplatky od ostatnřch řřdř (mřtnř, danř atp.) a odvřdřřl je pohanřm a okupantřm, tzn. byl to kolaborant a hřřřřnřk. Břřt v jeho spoleřnosti zneřřřřoval i diskreditovalo v ořřch Bořřho lidu.
- Zacheus **nemohl pro zřřstup spatřřt Ježíře**. Touřřil poznat, kdo to je, ale mezi nřm a Ježířem je propast Zacheovy malosti — Zacheus je „malř řlovřk“ vzřřřtem i řřvotem; zřroveř ale jsou tu bariřrou ti, kdo jsou u Ježíře! — ti kdo tu byli dřřřv, jsou vřřřř, zbořřnřřřř atd. nřřkdy zaclřnřřř vřřřled k Ježíři.
- Přředstava, jak malř řlovřk a velikř bohř? v jednř osobř leze na moruřř, je tragikomickř. K řřemu mu je v tu chvřli vřřechno bohatstvř, kdyř vřřřku si koupit nelzeř Mořřnř si to leckdo uřřil, ře teř mřřř zase „navrch“ jinř než vrchnř celnřk, ře teř se přřed Zacheem hrbit nemusř. A tak Zacheus leze na strom jako malř kluk.
- **Zachee, pojř rychle dolř**. Ježíř oslovuje celnřka jmřnem, jako by ho znal. Nepřřidřvř vřřak vřřřtky, přřřřřřdřřvřnř, vyjednřvřnř, ale pořřazuje od Zachea jen aby slezl a přřřřal jej za hosta.
- Ježíř ten den **musř zřřstat v Zacheovř domř**. Přřřchřzř podobnř jako lřkř? tam, kde je to nutnř, kde je ho třřeba. A k Zacheovi musř vstoupit „pod jeho střřechu“; kdyby se Zacheus dřřval jen přřřknř z odstupu skrytř ve stromř, sotva by poznal kdo Ježíř je.
- Zachea nedokřzal zmřnit Bořřř zřkon, lidskř sluřnost, morřlnř principy, ani solidarita s vlastnřm lidem, neřřnil řřdnř pokřnř; zbořřnostř, ani vřrou si Ježíř?v přřřřchod nezaslouřřil — prvotnř je tu aktivita Bořřř...teprve kdyř Zacheus poznal radost ze spoleřenstvř, kdyř poznal, ře u nřřho doma a s nřm u jednoho stolu chce Kristus břřt, nalezl sřlu zmřnit svřřř řřvot. (J. J. řřirokř) Zřřchřna, odpouštřřnř, ospravedlnřnř se tu opravdu dřře jen z Bořřř milosti.
- Reakce zřřstupu kolem je nřpadnř protikladnř k Zacheovř radosti. **Reptřřř**, brblajř, nadřvřjř: je přřece spousta sluřnřch, zbořřnřch domřcnostř, kterř by si takovřho hosta vřř zaslouřřily!
- **Je to takř syn Abrahamřv**, tzn. i kdyř pro ostatnř uřř byl mořřnř dřřvno mrtev, dřřvno vypadl z domu Bořřho, tak Ježíř přřřřel, aby hledal, co zahynulo a přřřivedl ho zpřřt. Kvřřli takovřm, jako je Zacheus přřře přřřchřzř Kristus přřřevřřřm.
- Zacheus slibuje, ře **nahrđř ořřizenřm řřřřnřsobnř**, co sebral, podle Zřkonn by ovřřem střřřlo nahradit řřkodu a přřřřdat přřřřtinu (Nu 5,6 a 7). Zacheus tedy řřřř vřř, neřř povinnost.

Úskalí

- Pojmy hřích i odpuštění jsou pro děti poměrně abstraktní, jejich závažnost příliš nevnímají; rozvést a opsat téma jako vyplenění hříšníka a jeho přijetí bude pochopitelnější. Ostatně biblický příběh ani nepoužívá výrazy hřích, odpuštění, pokání; o tom, co se odehrálo mezi Zacheem a Ježíšem se hovoří se zvláštní intimitou — je to oslovení, pozvání, přijetí, radost — hříchy se „nepřetřásají“. V tomto je to vlastně velmi moderní příběh o odpuštění a bylo by dobré to zachovat.
- Příběh není vystavěn podle vzorce: nejprve pokání, pak odpuštění, ale spíše naopak: člověk, který se setkal s přijetím a milostí, se mění.
- Zacheův zájem o Ježíše nemůžeme ani přeceňovat, ale ani přehlížet. Možná, kdyby bylo na něm, zůstane v tom bezpečném nahledu na strom, rozhodně neusiluje o to, aby se napravil. Zároveň ovšem touží vidět a poznat kdo je Ježíš, bťží kvůli tomu, leze po stromě, a když je vyzván slézt, má radost. Lukášovým záměrem je však spíše vyprávět příběh o tom, že Ježíš přichází i k těmto malým, hříšným, odstraněným atd.
- Zacheův malý vzrůst sám o sobě by se neměl stát terčem posměchu (komentáře typu „byl to mršous“, by děti mohly obrátit i proti sobě navzájem). Zacheovi zkrátka něco chybělo, a když někomu něco chybí, není to důvod k posměchu, i to se dnes mohou děti naučit.
- Povolání celníka vyžaduje vysvětlení.

Odkazy

Biblické odkazy

Iz 59,2; Mt 9,12–13, L 4,18–21; L 15,11–32, Sk 2,38; Sk 10,38–48; Ř 7,18–19; Ko 1,21–22; 1K 6,11; 2K 5,10; Ga 2,16; Nu 5,6–7.

Literatura

Lochman, Jan Milíř: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky*. Praha: Kalich, 1996.

Ratzinger, Joseph: *Úvod do křesťanství*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.

Kort, Kees de: *Zacheus*. Praha: Biblická společnost SFR: Zvon, 1990.

Gallus, Petr — Balcar, David — Šorm, Zdeněk — Férová, Lydie: *Dvakrát měj, jednou věj: pracovní listy pro katechezi*. Praha: Českobratrská církev evangelická, 2012. (Kap. Ježíš Kristus, pracovní list 12 + kap. 32 A odpusť nám naše viny, listy 1–3.)

Internet

- [pracovní listy a rébusy](#);
- [pracovní list Z. Šorma](#);
- [omalovánky](#), [omalovánky](#);
- [bludiště](#);
- [zajímavý obrázek pro rozhovor se staršími dětmi](#);
- [komiks, který je možno použít pro práci s předškoláky \(zdarma ke stažení\)](#);
- [přípravka A. a J. Tkadlecových k prosbě „odpusť nám naše viny...“](#);
- [přípravka P. Prejdy k příběhu o Zacheovi](#).

Pro děti

Pro p?edškolní a mladší d?ti

Pom?cky

- Komiks k p?íb?hu, nebo alespo? n?kolik obrázk? (min. ?ty?i), které charakterizují jednotlivé scény (nap?. postavy Zachea a Ježíše, vá?ek pen?z, zástup, strom, pohár s vínem jako symbol spole?enství — viz odkazy na internet a literaturu).
- K bodu 1) velký papír s obrysem stromu; výtvarné pot?eby (prstové barvy, nebo lepidlo a kousky vaty a barevných papír? aj.), p?íp. fotoaparát.
- K bodu 2) p?edm?ty ?i obrázky související s p?íb?hem.
- K bodu 3) obálky podle po?tu d?tí; komiks k p?íb?hu, nebo n?kolik obrázk?, které charakterizují jednotlivé scény (viz odkazy na internet a literaturu) — nakopírujeme (v p?ípad? komiksu rozst?íháme na jednotlivá polí?ka) a vložíme do obálek tak, aby každá obálka obsahovala všechny obrázky k p?íb?hu, výtvarné pot?eby, lepidlo.
- K bodu 4) výtvarné pot?eby, lepidlo, provázek.

Povídání s obrázky

P?evyprávíme p?íb?h tím zp?sobem, že d?tem postupn? ukazujeme jednotlivé obrázky a vedeme o nich rozhovor.

Návrh jednotlivých krok?

1. *Za?neme Zacheem:* Líbí se vám tenhle ?lov?k? Vymyslíme mu jméno?

(M?žeme pak používat p?i vypráv?ní jméno d?tmi vymyšlené a k tomu Zacheus jako p?íjmení, postupn? t?eba p?ejít na pouhé Zacheus.)

Pro? má u sebe tolik pen?z? Kde je vzal? Je na obrázku ješt? n?kdo?

(Necháme d?ti obrázek pozorovat, vymýšlet si, spíše je povzbuzujeme k rozvíjení nápad?, upozor?ujeme na detaily, neopravujeme je.)

Nakonec vysv?tlíme: Tenhle Zacheus je celníkem v Jerichu. Tolik pen?z má proto, že je sebral jiným lidem. Každý, kdo chce vejít do m?sta, musí totiž Zacheovi zaplatit, jinak ho tam Zacheus nepustí. Kdo chce projít po most?, musí taky zaplatit. Kdo n?co vyp?stuje a prodá, tak ?ást z t?ch pen?z musí taky odevzdat. A Zacheus pak jde a dá ty peníze cizím voják?m. A ?ást si taky nechá pro sebe.

Co myslíte, mají lidé Zachea rádi? *(Nemají. Pokud je na obrázku sám, zd?razníme to; pokud jsou tam lidé, zd?razníme, že tolik lidí ho asi moc rádo nem?lo.)*

Obrázek umístíme tak, aby byl d?tem na o?ích, a pokračujeme dalším.

2. *Zástup:* Jednoho dne bylo v Jerichu obzvláš? živo a rušno — do m?sta totiž dorazil Ježíš a všichni se seb?hli podívat. *Necháme d?ti vypráv?t o obrázku:* Kdo tu všechno je? Co d?lají, jak se tváří, co asi vidí a slyší? Zažili jste n?kdy takovou tla?enici?

Uzav?eme: Zacheus by se taky rád podíval na Ježíše, jenže nebyl moc vysoký a p?es všechny ty lidi nevid?l. A nikoho ani nenapadlo, aby Zacheovi ud?lal místo. Možná si mysleli: „Jen si p?kn? bu? kde jsi, ty jeden celníku h?íšníku! Pat?íš p?ece k t?m cizím voják?m, ne k Ježíšovi!“

3. *Ukážeme d?tem strom:* Zacheus p?emýšlel, jak by to ud?lal, aby Ježíše zahlédl. Víte, co ho napadlo? (D?ti to snad napadne také. Potvrdíme jim to a zopakujeme po nich: Vyleze na strom, odtud vše dob?e uvidí!)
4. *Setkání s Ježíšem:* Zacheus sed?l a vyhlížel. Kolem stromu prošlo hodn? lidí. N?kte?í se mu smáli, n?kte?í si ho nevšíмали, ale mluvit s ním necht?l nikdo. Kdo by p?ece mluvil se Zacheem!

Vyzveme d?ti: Chcete mluvit se Zacheem? Chcete mu n?co ?íct?

M?žeme jim obrázek jakoby „nabízet“ blíž, aby k n?mu mohly promluvit... (Nezáleží tolik na tom, co zazní, nebo jestli n?co zazní. Chceme tím p?edevším [znovu]získat pozornost, vtáhnout d?ti do d?je k následující podstatné události.)

A pak se stala v?c, kterou nikdo ne?ekal. (Chvilka nap?tí.) Ježíš uvid?l Zachea ve v?tvích a zavolal na n?j: „Zachee, poj? rychle dol?, dnes musím z?stat v tvém dom?!“ (M?žeme d?ti vyzvat, aby taky tak zak?i?ely na Zachea!)

Jen si to p?edstavte! Nikdo s ním nemluvil — a te? na n?j volá Ježíš. Nikdo ho nem?l rád, nikdo ho nenavšt?oval — ale Ježíš chce jít k n?mu dom?l To byla zm?na! Zacheus se moc zaradoval! ?ím si to zasloužil?

(P?ijdou d?ti na n?co?)

Uzav?eme: Zacheus se radoval. Ale všichni kolem se tomu divili a skuhrali a byli naštvaní. Takový ?lov?k si to p?ece nezaslouží, aby se s ním n?kdo bavil! Pro? zrovna k n?mu Ježíš jde?!

5. *Záv?r:* Je to tak, Zacheus si to nezasloužil a stejn? k n?mu Ježíš jde! O to v?tší byla Zacheova radost! Radoval se asi tak, jako když vám n?kdo dá prost? jen tak dárek... nebo jako když najdete ztracenou hra?ku, pro kterou jste bre?eli... nebo když se uzdravíte z nemoci a m?žete si zase hrát... nebo, když vás obejmě maminka. Byla to opravdu veliká radost. Dokonce taková, že Zacheus už necht?l lidem nic brát, nejradši by jim všechno vrátil a rozhodl se dát své peníze t?m, kdo nic nem?li. Byl zkrátka od té Ježíšovy návšt?vy jako vym?n?ný. Zacheus býval d?íve „ztracený p?ípad.“ Víte co to znamená? (Zkrátka všichni si mysleli, že je tak špatný, že už to s ním jiné nebude.) Ale Ježíši se neztratil. Ježíš se mu nevyhýbal jako ostatní, to špatné mu odpustil, a p?íjal ho jako p?ítele. — A tak chce te? Zacheus být dobrým p?ítelem.

R?zné aktivity

1. P?ipravíme si velký papír s jednoduchým obrysem stromu. Vyzveme d?ti, aby jej vybarvily prstovými barvami pomocí otisk? prst?, nebo aby do n?ho lepily kousky vaty a barevných papír?. V korun? ud?láme opatrn? malý otvor a d?ti si mohou zkusit vykukovat ze stromu jako Zacheus. (Máte-li možnost, m?žete je p?i tom vyfotit, fotky vytisknout a rozdat, dát je na nást?nku atp.)
2. Schovejte v místnosti n?kolik p?edm?t? souvisejících s p?íb?hem (nap?. obrázky nebo figurky Zachea a Ježíše, strom, peníz, d?m, celníci...). Vyzv?te d?ti, a? je hledají. Když jsou všechny p?edm?ty nelezené, shromážd?te se a nechte každého, aby pov?d?l, co našel a ?ekl, co všechno o tom p?edm?tu ví, pro? ho tu máme, kde se v p?íb?hu objevil. (Nesmí to být jako zkoušení; ostatní mohou dopl?ovat.) Podle schopností d?tí m?žeme aktivitu upravit. Nap?. vyzvat d?ti, a? nalezené p?edm?ty nikomu neukazují a pak je nechat, aby se snažily druhým opsat, co že to našly (podobn? jako p?i společenské h?e Aktivitu).
3. Rozdejte každému dít?ti obálku, v níž budou obrázky jednotlivých scén ze Zacheova p?íb?hu. Vyzv?te je, a? se?adí obrázky jako komiks tak, jak jdou po sob?. Mohou k jednotlivým postavám dopsat „bublíny“ a do nich co kdo ?íká.

4. Děti si mohou vyrobit jednoduchou scénu příběhu: Obkreslí svou ruku (dlať s roztaženými prsty až do poloviny předloktí), čímž vznikne kmen s větvemi, dokreslí korunu stromu. (Strom lze vyrobit třeba i z ruličky od toaletního papíru atp.) Postaví ku Zachea si děti buď namalují na zvláštní papír a vystihnou, nebo jim rozdáme nakopírovanou a jen ji vybarví. Zavěsíme Zachea na provázek; v koruně stromu uděláme díрку a provléčeme, aby mohl celník do koruny šplhat a zase slézat.

Pro starší děti

Pomůcky

- Fotografie z křesťanské bohoslužby (nejlépe ze křtu přítomných dětí, nebo alespoň někoho jiného z našeho sboru).
- K bodu a) — **nakopírovat následující text k opravě:**

Ježíš vešel do Jeruzaléma a procházel jím. Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní velitel stráží a veliký boháč; toužil uvidět Ježíše, aby ho mohl zradit, ale poněvadž špatně viděl, nemohl ho pro zástup spatřit. Býžel proto napřed a vylezl na palmu, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít.

Když Ježíš přešel k tomu místu, uviděl Zacheovu nohu a řekl: „Zachee, co tam děláš? Dnes bude pršet.“

On rychle slezl a býžel se schovat a Ježíš s ním.

Všichni, kdo to uviděli, reptali: „On je hostem u hříšného žlověka!“

Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Necháme jim místo na zápraží, a jestliže mi něco ukradnou, dám je zatknout.“

Ježíš mu řekl: „Dnes ti nic nevezmou, vždyť jsou to synové Abrahamovi. Syn žlověka přešel, aby se tu schoval před deštěm.“

- K bodu b) — reprodukce Rembrandtova Návratu ztraceného syna, pracovní list Z. Šorma, nebo doporučený obrázek (viz *Odkazy*).

1. Práce s textem

Vyzvěte děti, aby zavěsily oči a poslouchají a přetvořily jim příběh z Bible. Pak jim rozdejte následující text a vyzvěte je, aby opravily chyby. Až skončí, nechte je nalézt příběh v Bibli a přesvědčit se, zda opravily všechny chyby a zda jsou jejich verze správné.

(Varianta: Pokud není možnost kopií, text s chybami můžete pomalu říst a nechat děti, aby vás opravovaly.)

Veďte nad příběhem rozhovor:

Jaký byl Zacheův problém?

Co to znamenalo, že byl celník? (Viz poznámky pro učitele.)

Co myslíte, který moment v příběhu je ten nejdůležitější a proč? Když se Zacheus rozhodl, že chce vidět Ježíše? Když na něj Ježíš zavolal? Když se Zacheus rozhodl slézt? Když se rozhodl napravit to, co spáchal? *(Všechny tyto kroky mají svůj význam; můžeme si spolet všechny rozdíly mezi biblickým textem a textem, který dříve opravovaly: příběh by dopadl jinak, kdyby měl Zacheus zlý úmysl; dopadl by jinak, kdyby Ježíš neekl práv to, že jde za ním, že chce být s ním v jeho domě; nebylo by možné mluvit o spáse/záchraně, nebo by to znělo pínějším poněkud nepatřně, kdyby se Zacheus vbec nezměnil. Na závěr diskuse však zdůrazněte, že rozhodující je Ježíšova aktivita a oslovení Zachea.)*

Proč asi lidem vadilo, že chce Ježíš být u Zachea?

Vadilo by vám to taky?

Co Zacheus udělal poté, co se setkal s Ježíšem? V čem se změnil?

Všimli jste si, že Zacheus chtěl vrátit víc, než musel (než sebral)? Proč myslíte, že to tak bylo? *(Snad z vděčnosti, radosti.)*

Znáte ještě jiné příběhy o setkání Ježíše s hříšníky? Co mají příběhy společného? *(Můžete si je nalézt, nebo jen připomenout, pokud je dříve znají: např. L 7,36–50 — odpuštění vede k vděčnosti; J 8,1–11 — druhého vidíme jako hříšníka spíš než sebe, Ježíš situaci mění, dává nový začátek; Mk 2,1–12 — odpuštění je cosi jako uzdravení, doslova mění postoj.)*

Ukážeme dětem fotky z bohoslužby se křtem.

Víte co to je? Kde to je?

Proč myslíte, že si tu teď prohlížíme tyhle obrázky? Napadá vás nějaká souvislost se Zacheovým příběhem?

Souvislosti: Křest je pro každého z nás podobná událost, jako když Ježíš volá jménem na Zachea. Při křtu vyznáváme své hříchy — tzn. vyznáváme, že na tom nejsme o nic líp než celník hříšník. A stejně jako on se také radujeme. Slyšíme, jak nás Ježíš jmenovitě volá, že s námi chce také stolovat, a tak s ním vstupujeme do vztahu a ten chceme dobře naplňovat a spoléháme, že nás při tom povede svým Duchem.

Případně můžete mluvit také o večeři Páně a o vyznávání hříchů:

Kdy se při bohoslužbách zvlášť mluví o odpuštění hříchů? *(Viz přehled: slova ustanovení večeře Páně; při večeři Páně nás také Ježíš Kristus vybízí, abychom byli s ním u jednoho stolu.)*

Vyznání hříchů se často v bohoslužbě spojuje s večeří Páně, proto někdy vzniká dojem (právě i u dětí), že je to jakási vstupní podmínka. Je dobré upozornit, že tak to není (právě příběh o Zacheovi nám to ukazuje). Vyznání vin patří do každé bohoslužby, a do každého dne (prosba o odpuštění je přece i v modlitbě Páně); nikdy nepřicházíme bez hříchu, a tak pokaždé máme vědět, že žijeme z Božího milosrdenství. Nebojte se dětmi také hovořit o své víře, co to pro vás znamená, když vyznáte vinu, když přijmete pozvání ke stolu Páně...

2. Práce s obrázky

Přetěte dětem příběh o Zacheovi.

Ptejte se: Kdybyste m?li namalovat obraz, který by vyjád?il, o ?em ten p?íb?h je, co by na n?m bylo? (Mohou to zkusit.)

Uka?te d?tem dostate?n? velkou a zda?ilou reprodukci Rembrandtova obrazu Návrat ztraceného syna. Ve?te rozhovor:

Myslíte, že tenhle obraz je z našeho p?íb?hu? Pro? ano/ne? (*D?ti si t?eba všimnou, že objímající je sta?ec, objímáný není bohá?, ale žebrák atd., prozradíme d?tem, že je to jiný p?íb?h (L 15,11–32); pokud ho d?ti znají, můžeme se zeptat, co je to za moment; pokud neznají, nebudeme se p?íb?hem o ztraceném synu v?bec zabývat.*)

Co je na obraze? Jak byste ho pojmenovali? Odkud p?išel ten kle?ící muž? Co asi dosud d?lal? Co d?lá te?? Která situace v našem p?íb?hu o Zacheovi by to mohla být? (*Nap?. Zacheus slezl ze stromu; Zacheus se rozhodl rozdat sv?j majetek...*)

Zd?razníme, že hlavními tématy na obraze jsou p?ijetí, odpušt?ní, návrat.

Všímáme si výraz? jednotlivých osob: Jak jim je? Znáte takové situace?

V ?em se shoduje tento obraz s vaší p?vodní p?edstavou, co by m?lo být na obraze o Zachovi?

Shrname: P?íb?h o Zacheovi je p?íb?hem o odpušt?ní, o p?ijetí Ježíšem, o novém za?átku.

Rozdáme d?tem kopie pracovního listu Z. Šorma nebo doporu?eného obrázku (viz *Odkazy*). Pokud se rozhodnete pro pracovní list, ignorujte zadání na n?m napsané a vybídnete d?ti, aby dokreslily a tím „p?evypráv?ly“ scénu v sou?asných kulisách (tzn. Kdo je dneska jako celník? Jak na n?j lidé reagují? Jak bychom se tvá?ili, kdyby si Ježíš nebo n?jaký náš dobrý p?ítel vybrali, že budou v jeho dom?? Mohlo by to p?inést i n?co dobrého?) Upozorn?te d?ti, a? si dají záležet na výrazech ve tvá?ích. Pokud se rozhodnete pro doporu?enou malbu, a? d?ti doplní práv? výrazy v obli?ejích. Pak obrázky resp. výrazy porovnejte.

Zakon?ete prohlížením fotografie ze k?tu a uvedením do souvislosti se Zacheem (viz bod a).

P?esah

Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával u?edník?m se slovy: „Vezm?te, jezte, toto jest mé t?lo.“ Pak vzal i kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: „Pijte z n?ho všichni. Nebo? toto jest má krev, která zpe?e?uje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpušt?ní h?ích?. Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce. (Mt 26,26–29)

K?est p?sobí odpušt?ní h?ích?, vykupuje od smrti a ?ábla a dává v?nou blaženost všem, kdo v?í tomu, co ?íkají slova a zaslíbení Boží. (M. Luther, Malý katechismus 4,2)

Liturgie

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin můžete společn? s d?tmi recitovat:

V?íím v Boha Otce, který nás stvo?il, v?íím v jeho Syna, který nás zachránil, v?íím v Ducha svatého, který nás prom?uje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. (Ko 3,13)

Okénko do bohoslužeb

V bohoslužbách lze dít např. ukázat první obrázek z komixu. Zacheus je na něm nešťastný a zamračený, ovšem s penězi. Můžeme se ptát: Jak se tváří? Proč asi? Co mu chybí? ... Jak ten příběh pokračuje, se dozvíte v neděli. Nebo zaít ze strany zkušenosti: Už jste někomu něco odpustili? Co to bylo? A co se pak změnilo? O odpuštění a co takové odpuštění může všechno způsobit, se dozvíte v neděli.

Modlitba

Milý Bože, děkujeme za Zachea. Za to, že nezůstal sám stranou. Děkujeme, že sis ho zavolal, že jsi s ním mluvil a jedl a radoval se. Děkujeme, že ani my nejsme sami stranou — že jsme tu tebe spolu a s tebou. Odpusť nám, když někdy děláme, co se ti nelíbí. Chceme být dobrými přáteli s tebou i mezi sebou. Amen.

Odkaz na píseň

[Před tvou tváří, Pane, nemám vůbec nic](#)

[Kdo m? z pout mých ven vyvedí](#)

[Odpusť, že dnes tak jako včera](#)

[Temnou divnou mlhou bloudím sem a tam](#)

[V království Božím místa dost](#)

[Ježíš hříšné přijímá! Povzte to všem, kdo bloudí](#)

[Srdce mé jása, v tobě je spása](#)

Cílová skupina

[Starší školní](#)

[Školní](#)

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Pán? – Krédo](#)

Téma

[Krédo](#)

Biblický odkaz (kat)

[Lukáš 19](#)